

ชื่อเรื่อง	การศึกษาผลพัฒนาการเด็กพิการตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยครอบครัวและชุมชน (โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู) ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ ปีงบประมาณ 2556 - 2557
ผู้ศึกษา	นางสาว ดวงชนก ลันดา
ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิ
การศึกษา	ปริญญาเอก (ปรด.) ปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา
ปีที่พิมพ์	2558

บทคัดย่อ

การศึกษาผลพัฒนาการเด็กพิการตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยครอบครัว และชุมชน (โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู) ปีงบประมาณ 2553-2554 ของ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดชัยภูมิครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลพัฒนาการเด็กพิการตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยครอบครัวและชุมชน (โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู) ปีงบประมาณ 2556 – 2557 ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่เข้าร่วมโครงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยครอบครัวและชุมชน (โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู) และ เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการโดยครอบครัวและชุมชน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เด็กพิการรุนแรงตามบ้าน จำนวน 105 ครอบครัวแบ่งเป็นปีงบประมาณ 2556 จำนวน 75 ครอบครัวและปีงบประมาณ 2557 จำนวน 30 ครอบครัว เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบบันทึกการประชุม แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์แบบสอบถามและแบบประเมินพัฒนาการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ในการดำเนินการศึกษาเป็น 2 วงรอบ แต่ละวงรอบประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection)

ผลการศึกษา พบว่า ผลพัฒนาการเด็กพิการตามโครงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยครอบครัว และชุมชน (โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู) ปีงบประมาณ 2556 พัฒนาการของเด็กพิการที่เข้าร่วมโครงการฯ พิจารณาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ บุคคล (Individualized Education Program) และการจัดทำแผนการให้บริการเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan : IFSP) จำแนกตามทักษะต่างๆ โดยรวมมีพัฒนาการดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 74.15 เมื่อพิจารณารายทักษะพบว่า พัฒนาการด้านทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กเด็กพิการมีพัฒนาการดีที่สุดคิดเป็นร้อยละ 79.15 รองลงมาคือด้านทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 75.15 ทักษะการช่วยเหลือตนเองและสังคม คิดเป็นร้อยละ 74.15 ทักษะทางการพูดและการใช้ภาษา คิดเป็นร้อยละ 72.15 และทักษะการใช้ปัญญาและเตรียมความพร้อมทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 70.15 และผลการพัฒนาการดำเนินงานโครงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยครอบครัวและชุมชน (โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู) ปีงบประมาณ 2557 พบว่า พัฒนาการเด็กพิการที่เข้าร่วมโครงการฯ พิจารณาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program) และการจัดทำแผนการ

ให้บริการเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan : IFSP) โดยรวมมีพัฒนาการดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 97.09 เมื่อพิจารณารายทักษะพบว่า พัฒนาการด้านทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กเด็กพิการมีพัฒนาการดีที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือด้านทักษะการช่วยเหลือตนเองและสังคม คิดเป็นร้อยละ 97.68 และทักษะการใช้ปัญญาและเตรียมความพร้อมทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 96.75 ทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 96.56 ตามลำดับและทักษะทางการพูดและการใช้ภาษา คิดเป็นร้อยละ 94.50 ตามลำดับ

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่เข้าร่วม โครงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยครอบครัวและชุมชน (โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู) ปีงบประมาณ 2556 พบว่า โดยรวมผู้ปกครองเด็กพิการมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.61$) เมื่อพิจารณารายกิจกรรมพบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ ด้านการนิเทศ กำกับติดตามและให้การช่วยเหลือเด็กพิการที่เข้าร่วมโครงการ ฯ ผู้ปกครองนักเรียนพิการมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.74$) และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปกครองที่เข้าร่วมโครงการ ฯ ผู้ปกครองนักเรียนพิการมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.61$) และด้านการให้ความรู้ผู้ปกครองเด็กพิการและผู้ที่เกี่ยวข้องในการเข้าร่วมโครงการ ฯ ผู้ปกครองเด็กพิการมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.48$) ผลพัฒนาการเด็กพิการตาม โครงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยครอบครัวและชุมชน (โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู) ปีงบประมาณ 2557 พบว่า การดำเนินโครงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยครอบครัวและชุมชน (โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู) ปีงบประมาณ 2557 โดยรวมผู้ปกครองเด็กพิการมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.79$) เมื่อพิจารณารายกิจกรรมพบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุดคือ ด้านการ ให้ความรู้ผู้ปกครองเด็กพิการและผู้ที่เกี่ยวข้องในการเข้าร่วมโครงการ ฯ ผู้ปกครองเด็กพิการมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.85$) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปกครองที่เข้าร่วมโครงการ ฯ ผู้ปกครองนักเรียนพิการมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.80$) ด้านการนิเทศ กำกับติดตามและให้การช่วยเหลือเด็กพิการที่เข้าร่วมโครงการ ฯ ผู้ปกครองนักเรียนพิการมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.72$) ตามลำดับ

แนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยครอบครัวและชุมชน พบว่า โครงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยครอบครัวและชุมชน (โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู) เป็นการพัฒนารูปแบบของการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชัยภูมิอย่างยั่งยืนและในการจัดการเรียนการสอนจะต้องมีการวางแผนในทุกขั้นตอนเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีการประเมินพัฒนาการแรกรับก่อนจัดการเรียนการสอน จัดทำแผนการช่วยเหลือตามสภาพความพิการ ประเมินผล และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนในการพัฒนา มีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจน มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ถูกต้อง ผู้ปกครองมีส่วนในการพัฒนาบุตรหลานพิการ ผู้ปกครองสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาเด็กพิการที่อยู่ในความดูแลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีการติดตามเยี่ยมบ้านอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เด็กพิการได้รับการพัฒนา ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการในทุกอำเภอ เพื่อให้เด็กพิการที่อยู่ต่างอำเภอ ที่ไม่สามารถมารับบริการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดได้ ได้รับบริการอย่างทั่วถึง จึงทำให้ผลพัฒนาการของเด็กในทุกๆด้านพัฒนาขึ้นอย่างเห็นได้ชัด รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งผู้ปกครอง ชุมชน ให้ความร่วมมือ และมีความสนใจต่อการพัฒนาเด็กพิการเป็นอย่างดี ส่งผลให้เด็กอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข